

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – januari 2018

Situering

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand januari 2018.

Daarbij wordt zowel stilgestaan bij:

- agenda en discussies op niveau van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie;
- ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Ze maakt gebruik van input van vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen in:

- het Strategisch overleg internationale aangelegenheden (SOIA) en
- de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie

Beknopte samenvatting

Agenda komende maand van de (Europese) Raad

In de maand februari 2018 is Vlaanderen woordvoerder namens België in volgende vakraden:

Datum	Raadsbijeenkomst
1-2 februari	Informeel Raad Concurrentievermogen – luik Industrie
13 februari	Ministeriële conferentie “Toerisme en economische groei”
19 februari	Raad Landbouw en Visserij – luik Visserij
28 februari	Informeel Raad Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport – luik Cultuur

Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1. EU lanceert nieuwe strategie voor Irak

De Europese ministers van Buitenlandse Zaken ondersteunen de Verklaring “*Elementen voor een EU strategie in Irak*”, die begin januari door de Hoge Vertegenwoordiger en de Commissie gepubliceerd werd. De conclusies van de Europese Buitenlandministers en de Verklaring vormen samen de nieuwe EU strategie voor Irak. Hiermee onderstrepen de ministers dat het belangrijk is de betrokkenheid van de EU bij Irak voort

te zetten en te versterken. Een stabiel en welvend Irak is in het belang voor de interne veiligheid van de EU. De EU roept de Iraakse regering in Bagdad en de Koerdische regering (KRG) in Erbil op om op constructieve en resultaatgerichte wijze de dialoog verder te zetten. Gezien de huidige beperkingen voor de Koerdische regio vanuit Bagdad zal Vlaanderen dit aspect nauw opvolgen.

2. Europese lidstaten willen brexit-transitiefase

Op 29 januari hebben de Europese staatshoofden en regeringsleiders nieuwe richtsnoeren voor de brexit-onderhandelingen aangenomen. Deze richtsnoeren bepalen dat na 29 maart 2019, de datum van officiële terugtrekking van het VK uit de EU, een transitiefase moet worden ingelast tot eind 2020 zodat het land eerder geleidelijk en zonder al te grote schokken van de EU wordt losgekoppeld. Deze periode moet ook toelaten dat de EU en het VK verder een of meerdere akkoorden kunnen onderhandelen die vorm moeten geven aan hun toekomstige relatie. Hoe de transitiefase uiteindelijk ingevuld zal worden, zal de komende maanden het onderwerp zijn van onderhandelingen tussen de teams van Michel Barnier en David Davis. Er wordt hierover een akkoord verwacht tegen eind maart. De Vlaamse regering is tevreden met de beslissing van de Europese lidstaten. Zij pleit al sinds het begin van de brexit-onderhandelingen voor een transitieperiode die de basis moet leggen voor de toekomstige verdragsrechtelijke relaties met het VK en een vlotte overgang moet garanderen. Deze transitiefase moet ook voor rechtszekerheid zorgen bij burgers en bedrijven en indien noodzakelijk, verlengd kunnen worden.

3. Europese ministers van Financiën debatteren over de verdieping van de Economische en Monetaire Unie

Op 6 december publiceerde de Europese Commissie een pakket voorstellen over de verdieping van de Economische en Monetaire Unie (EMU). De Europese ministers van Financiën debatteerden hierover op 23 januari. Ons land herhaalde dat de prioriteit ligt bij het afwerken van de Bankenuunie en de omvorming van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) in een Europees Monetair Fonds. Een gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het Gemeenschappelijk Afwikkelingsfonds moet zo spoedig mogelijk gerealiseerd worden (een punt waar de Vlaamse Regering in haar visienota ook op aandringt). Het ESM is de meest logische speler om deze rol op zich te nemen. Verder stelde België dat de regels van het Stabiliteits- en Groeipact vereenvoudigd moeten worden en dat er openheid is om de besprekingen omtrent een centrale budgettaire capaciteit op te starten, die een nuttige rol zou kunnen spelen voor het opvangen van zowel symmetrische als asymmetrische schokken. Het dossier zal vervolgens geagendeerd worden tijdens de Eurotop van maart en juni. In maart vindt er ook een Leaders' Agenda bijeenkomst over de EMU plaats.

4. Europa wil in VN-onderhandelingen met een stem spreken m.b.t. migratie en vluchtelingen

Tijdens de informele Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (Sofia 25-26 januari) bespraken de ministers van Binnenlandse Zaken de lopende hervorming van het Gemeenschappelijk Asielsysteem. Het Bulgaarse Voorzitterschap streeft naar een afronding van die hervorming. Tijdens de werklunch bespraken de ministers de nakende onderhandelingen in VN-verband voor een "Global compact voor een veilige, ordentelijke en reguliere migratie". Daarnaast staat ook een "Global compact voor vluchtelingen" op het VN-programma, beide als opvolging van de VN-Migratietop (september 2016). In beide processen wil de Europese Unie met een stem spreken. Binnen België is het voorbereidingsproces voor standpuntbepaling begin februari gestart.

5. Discussies over de toekomst van Voedsel en Landbouw gelanceerd

Op 29 november 2017 bracht de Europese Commissie de mededeling over de Toekomst van Voedsel en Landbouw uit. Dit bevat de blauwdruk voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2020. Europees Commissaris voor Landbouw Hogan gaf in de Raad Landbouw meer uitleg bij zijn mededeling en riep de landbouwministers op om intern positie in te nemen ten voordele van een groter EU-budget. Veel lidstaten stelden dat de landbouwdoelstellingen uit het Verdrag nog altijd van toepassing waren:

verzekeren van de voedselzekerheid, voorzien van een redelijk inkomen aan landbouwers en redelijke prijzen voor de consumenten. Bijkomend verwezen lidstaten naar de doelstellingen op vlak van milieu en klimaat, het garanderen van kwalitatief hoogstaand voedsel, het versterken van de positie van landbouwers in de keten en het promoten van de concurrentiekracht. Ons land stelde de voedselzekerheid centraal, maar noemde ook de klimaat- en milieu-uitdagingen en de andere componenten van duurzame ontwikkeling. De lidstaten gaven verder hun appreciatie van het nieuwe beheermodel waarbij lidstaten meer instrumenten in handen krijgen om het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid aan te passen aan hun noden.

Nieuwe voorstellen van de Europese Commissie – Prioritair voor Vlaanderen

6. Reeks wetgevende voorstellen over de Energie-unie in onderhandeling

Een weerbare Energie-unie met een vooruitziend klimaatbeleid is een van de tien prioriteiten van de huidige Commissie Juncker. Om zekere, duurzame, betaalbare en competitieve energie te verzekeren stelde de Europese Commissie in het kader van de Energie-unie volgende doelstellingen of 'dimensies' voor: (1) energiebevoorradingzekerheid; (2) een volledig geïntegreerde energiemarkt; (3) vermindering van de energievraag; (4) het koolstofarm maken van het energieaanbod; en (5) onderzoek en ontwikkeling. Volgens de Europese Commissie en de Europese Raad is er ook nood aan een geïntegreerd 'governance' en monitoring proces voor de EU en haar lidstaten. Er zijn op dit moment een hele reeks wetgevende voorstellen in onderhandeling. Vlaanderen en België steunen het concept van de Energie-unie dat inhoudt dat meer coördinatie aangewezen is tussen Europees en Vlaams/Belgisch energiebeleid om de energiebeleidsdoelstellingen betreffende bevoorradingzekerheid, duurzaamheid en betaalbaarheid te realiseren.

Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

7. Nieuwe voorstellen van richtlijn tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 januari 2018 werden 3 voorstellen van richtlijn aangenomen. Zie bijlage III.

Deze voorstellen van richtlijn behandelen volgende onderwerpen:

- havenontvangstvoorzieningen voor de afgifte van scheepsafval, tot intrekking van Richtlijn 2000/59/EG en tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG en Richtlijn 2010/65/EU
- wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat de btw-tarieven betreft
- wijziging van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen

8. Aangenomen richtlijnen tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 januari 2018 werden 2 aangenomen richtlijn gepubliceerd. Zie bijlage III.

Deze aangenomen richtlijnen behandelen volgende onderwerpen:

- tenuitvoerlegging van de overeenkomst tussen de Associatie van reders van de Europese Gemeenschap (ECSA) en de Europese Federatie van vervoerswerknemers (ETF) tot wijziging van Richtlijn 2009/13/EG overeenkomstig de door de Internationale Arbeidsconferentie op 11 juni 2014 goedgekeurde wijzigingen van 2014 aan het Verdrag betreffende maritieme arbeid van 2006
- wijziging van de Richtlijnen 2003/90/EG en 2003/91/EG houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 7 van Richtlijn 2002/53/EG van de Raad, respectievelijk artikel 7 van Richtlijn 2002/55/EG van de Raad, met betrekking tot de kenmerken waartoe het onderzoek van bepaalde rassen van landbouwgewassen en groentegewassen zich ten minste moet uitstrekken, en de minimumeisen voor dat onderzoek

9. Stand van zaken omzettingdossiers

In bijlage III vindt u een stand van zaken met betrekking tot de omzetting van Europese richtlijnen. Dit overzicht heeft enkel betrekking op richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen. Met betrekking tot een aantal richtlijnen speelt Vlaanderen een adviserende rol. Aangezien dergelijke richtlijnen geen omzetting vereisen in Vlaamse regelgeving, worden zij niet opgenomen in dit overzicht.

Er wordt in dit overzicht een onderscheid gemaakt tussen de “interne markt” richtlijnen (Vlaams scorebord interne markt) en de richtlijnen die niet onder de interne markt vallen (overige Vlaamse omzettingdossiers).

Vlaams scorebord interne markt

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld.

A. Vlaams scorebord van juni 2018¹

Het Vlaams scorebord van juni 2018 omvat 7 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 3 heeft omgezet.

B. Vlaams scorebord van december 2018²

Het Vlaams scorebord van juni 2018 omvat 4 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

C. Vlaams scorebord van juni 2019³

Het Vlaams scorebord van juni 2019 omvat 1 “interne markt” richtlijn, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

Overige Vlaamse omzettingdossiers

Er zijn momenteel 4 richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die door Vlaanderen dienen te worden omgezet.

¹ Het Vlaams scorebord van juni 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2018. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2018.

² Het Vlaams scorebord van december 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2018. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op december 2018.

³ Het Vlaams scorebord van juni 2019 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2019. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2019 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2019.

10. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid dient in januari 2018 nog maatregelen te nemen in 12 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

7 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

5 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Daarnaast was de Vlaamse overheid in januari 2018 betrokken in 6 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (=de *afgeronde* inbreukdossiers), maar die momenteel nog niet officieel gesloten zijn door de Europese Commissie⁴. Het gaat om:

3 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

3 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

⁴ Deze inbreukdossiers waarin Vlaanderen betrokken was, zijn nog niet gesloten door de Europese Commissie omdat ofwel andere Belgische overheden nog steeds in gebreke zijn of omdat de Europese Commissie nog steeds bezig is met het onderzoek naar de tijdige en volledige omzetting en toepassing van het Europees recht. Inbreukdossiers die geopend werden tegen België wegens niet-naleving van het Europees recht door andere Belgische overheden waarbij Vlaanderen in orde was voor de opening van de inbreuk, worden hier niet gerapporteerd.

Stand van de procedure	31.01. 2017	28.02 2017	31.03 2017	30.04 2017	31.05 2017	30.06 2017	30.08 2017	30.09 2017	31.10. 2017	30.11. 2017	31.12. 2017	31.01. 2018
Ingebrekestellingen	4	5	5	6	4	3	6	6	6	6	6	7
Met redenen omklede adviezen	3	3	3	3	2	2	2	3	4	4	4	4
Dagvaardingen	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreuk-dossiers	8	9	9	10	7	6	10	11	12	12	11	12

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Nieuwe voorstellen van de Europese Commissie – Prioritair voor Vlaanderen
BIJLAGE III	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Geert BOURGEOIS

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed